

Dziennik Urzędowy

MINISTERSTWA KOLEI ŻELAZNYCH

WARSZAWA

№ 24.

d. 27 października 1923 r.

SPIS RZECZY: 69. Okólnik Ministra Kolei Żelaznych z dn. 18 października 1923 r. L. Org. 3958/Pr. w sprawie organizacji Ministerstwa Kolei Żelaznych. — 70. Rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z dnia 18 października 1923 r. L. Org. 3958/Pr. w sprawie podziału czynności między Departamenty i Wydziały Ministerstwa Kolei Żelaznych.

69.

OKÓLNİK

Ministra Kolei Żelaznych z dnia 18 października 1923 r. L. Org. 3958/Pr. w sprawie organizacji Ministerstwa Kolei Żelaznych.

Rada Ministrów zatwierdziła rozporządzeniem z dnia 4 października 1923 r., ogłoszonym w Monitorze Polskim z dn. 13 października 1923 r. № 233 następujący

Statut Organizacyjny Ministerstwa Kolei Żelaznych.

§ 1.

Ministerstwo Kolei Żelaznych dzieli się na 6 Departamentów: Administracyjny, Finansowy, Handlowo-Taryfowy, Eksploatacyjny, Utrzymania i Budowy, Mechaniczny i Zasobów oraz na niewłączony do Departamentów Wydział Prezydjalny.

§ 2.

Departament Administracyjny składa się z 5 Wydziałów: Osobowego, Uposażzeń, Zaopatrzeń, Prawnego i Sanitarnego.

a) Wydział Osobowy załatwia sprawy osobowe, szczegółowe sprawy rejestracji, normowania i systemizacji, sprawy ujednostajnienia zasad szkolenia personelu oraz zestawia budżet personalny;

b) Wydział Uposażzeń ustala zasady i załatwia sprawy poborów stałych i wynagrodzeń ubocznych i innych uprawnień pracowników oraz sprawy podziału pracy i wypoczynków;

c) Wydział Zaopatrzeń załatwia sprawy emerytalne, zabezpieczenia od wypadków i humanitarne oraz rozdawnictwa przedsiębiorstw zarobkowych.

Wydział Uposażań i Wydział Zaopatrzeń mają być złączone w jeden wydział po wejściu w życie nowej ustawy emerytalnej.

d) Wydział Prawny załatwia sprawy ustawodawcze, ugód, umów, dyscyplinarne oraz wszelkie sprawy prawne, należące do zakresu działania Ministerstwa Kolei Żelaznych, a przedewszystkiem sprawy związane z odpowiedzialnością Skarbu Państwa oraz sprawy udzielania koncesji na koleje żelazne prywatne, regulowania stosunku prawnego prywatnych Towarzystw kolejowych do Państwa oraz likwidacji Towarzystw kolei prywatnych na podstawie dokumentów koncesyjnych;

e) Wydział Sanitarny załatwia sprawy związane ze służbą sanitarną i weterynaryjną na kolejach oraz czuwa nad lecnictwem na kolejach.

§ 3.

Departament Finansowy składa się z 3 Wydziałów: Budżetowego, Dochodów i Rozchodów.

a) Wydział Budżetowy załatwia budżet i sprawozdania ogólne roczne oraz wykonuje nadzór nad finansową działalnością kolei prywatnych;

b) Wydział Dochodów załatwia sprawy kontroli dochodów i rozrachunków z opłat przewozowych oraz sprawy reklamacyjne z przewoźnego, sprawy statystyki przewozów, zestawienia dochodowe i nadzór nad rewizją kas stacyjnych i manipulacyjnych;

c) Wydział Rozchodów załatwia sprawy kontroli rachunkowości i kasowości, zamknięć rachunkowych i zestawień rozchodowych, prowadzi kontrolę nad wszystkimi funduszami specjalnymi, w szczególności nad funduszem obrotowym i zasobowym oraz sprawy kontroli finansowej zasobów.

§ 4.

Departament Handlowo-Taryfowy składa się z 3 Wydziałów: Taryf Osobowych i Traktatowego, Taryf Towarowych Wewnętrznych oraz Taryf Towarowych Zagranicznych.

a) Wydział Taryf Osobowych i Traktatowy załatwia sprawy ustalania taryf dla przewozu osób i bagażu w komunikacji wewnętrznej i zagranicznej, zatwierdzania taryf na przewóz osób i bagażu na kolejach prywatnych, popierania ruchu turystycznego, ustalania przepisów zasadniczych (regulaminów) o przewozie osób, bagażu i towarów oraz opłaty dodatkowe w komunikacji wewnętrznej i międzynarodowej, załatwia sprawy komunikacji kolejowej i tranzytu w umowach handlowych, sprawy międzypaństwowych umów o bezpośredniej komunikacji kolejowej, sprawy przedsiębiorstw pomocniczych;

b) Wydział Taryf Towarowych Wewnętrznych obejmuje sprawy polityki taryfowej, badań ekonomicznych terenu ciężącego do sieci kolejowej, reguluje stosunki konkurencyjne odnośnie do innych przedsiębiorstw transportowych, ustala zasady taryf na przewóz towarów w komunikacji wewnętrznej i zatwierdzania taryf towarowych prywatnych kolei i przedsiębiorstw przewozowych;

c) Wydział Taryf Towarowych Zagranicznych obejmuje sprawy taryf dla przewozu towarów w komunikacji z zagranicą oraz umów taryfowych z kolejami i innymi przedsiębiorstwami przewozowymi zagranicznymi, wreszcie sprawy regulowania stosunków konkurencyjnych w komunikacji międzynarodowej.

§ 5.

Departament Eksploatacyjny składa się z 5 Wydziałów: Ruchowego, Pasażerskiego, Przewozowego, Taborowego i Wydziału dla celów wojskowych.

a) Wydział Ruchowy załatwia sprawy służby eksploatacyjnej, jej szkolenia fachowego, sprawy przepisów i instrukcji ogólnoruchowych, sprawy zdolności przelotowej i przewozowej, sprawy rozwoju sieci kolejowej, prowadzi kontrolę i statystykę wypadków, oraz wykonuje nadzór nad eksploatacją kolei prywatnych, kolei wąskotorowych i miejskich;

b) Wydział Pasażerski załatwia sprawy ruchu osobowego w komunikacji wewnętrznej i międzynarodowej, prowadzi kontrolę i statystykę ruchu osobowego oraz organizację ruchu turystycznego, wydaje urzędowy rozkład jazdy, wreszcie sprawuje kierownictwo i nadzór nad lotnictwem cywilnym;

c) Wydział Przewozowy obejmuje ustalanie planów przewozów, organizację ruchu towarowego i kontrolę jego wykonania, współdziała w opracowaniu zasadniczych przepisów przewozowych (regulaminu przewozowego), wydaje przepisy szczegółowe i wykonawcze, ustala warunki i załatwia sprawy, dotyczące się ekspedycji i wykonania przewozów, wreszcie załatwia sprawy reklamacji o zaginięcie, braki i uszkodzenia przesyłek.

d) Wydział Taborowy załatwia sprawy gospodarki parkiem wagonów osobowych i towarowych, prowadzi dyspozycję wagonów i przyborów wagonowych, wykonuje czynną kontrolę nad gospodarką wagonową w Dyrekcjach oraz załatwia obrachunki z zarządami obcych kolei za używanie wagonów, wpływa ze stanowiska eksploatacji na gospodarkę parowozową, kieruje wykorzystaniem parowozów czynnych i ustala zapotrzebowanie parowozów, wreszcie prowadzi statystykę pracy taboru.

e) Wydział dla celów wojskowych ześrodkowuje wszelkie sprawy, dotyczące przygotowania sieci kolejowej Państwa do potrzeb wojskowych pod względem personalnym, technicznym i materiałowym.

§ 6.

Departament Utrzymania i Budowy składa się z 4 Wydziałów: Ogólnobudowlanego, Utrzymania, Mostów i Zabezpieczenia ruchu pociągów.

a) Wydział Ogólnobudowlany załatwia budżet w zakresie służby utrzymania i budowy, sprawy przebudowy i odbudowy stacji, sprawy bocznic, opracowuje plan rozwoju sieci kolejowej, załatwia sprawy budowy nowych linii kolejowych i wielkich węzłów kolejowych oraz koncesji pod względem technicznym i sprawuje nadzór nad budową kolei prywatnych;

b) Wydział Utrzymania załatwia sprawy służby budowy i utrzymania kolei, szkolenia fachowego tejże służby, sprawy utrzymania nawierzchni, podtorza, budowli nadtorowych i przejazdów, oraz nabywania i zbywania gruntów kolejowych;

c) Wydział Mostów obejmuje sprawy budowy, odbudowy oraz przebudowy i normalizacji mostów, przepustów, tuneli, murów oporowych i t. p. oraz ustala zasady ich utrzymania, opracowuje ogólne przepisy i normy techniczno-budowlane;

d) Wydział Zabezpieczenia Ruchu Pociągów załatwia sprawy urzędzeń w zakresie telegrafu, telefonów, sygnalizacji, blokady, centralizacji i innych urzędzeń dla zabezpieczenia ruchu, sprawy zabezpieczenia przejazdów w poziomie, przecięć torów i t. p., oraz nadzór nad należytem zabezpieczeniem ruchu na kolejach prywatnych.

§ 7.

Departament Mechaniczny i Zasobów składa się z 4 Wydziałów: Mechaniczno-Trakcyjnego, Warsztatowego, Budowy i Zakupu Taboru, oraz Zasobów i Zakupów.

a) Wydział Mechaniczno-Trakcyjny obejmuje sprawy służby mechanicznej i jej fachowego szkolenia, sprawy utrzymania i rozwoju urzędzeń

mechanicznych i trakcyjnych, ustalanie zasad utrzymania w porządku i użytkowania taboru, jego inwentaryzację, organizację służby trakcyjnej, oraz gospodarki parowozowej i ciepłej na kolejach, wreszcie nadzór nad kotłami parowymi;

b) Wydział Warsztatowy załatwia sprawy naprawy taboru, służby warsztatowej, budowy, odbudowy i rozbudowy warsztatów i urządzeń warsztatowych, oraz sprawy służby i urządzeń w zakresie silnych orządów;

c) Wydział Budowy i Zakupu Taboru obejmuje ustalanie typów taboru, sprawy jego budowy i zakupu, normalizację części składowych taboru, prowadzenie odnośnych doświadczeń, prób i badań, nadzór nad przejmowaniem techniczmem taboru i materiałów, od których zależy bezpieczeństwo ruchu, wreszcie odbiór taboru;

d) Wydział Zasobów i Zakupów załatwia sprawy nomenklatury i normalizacji materiałów i inwentarza, ustala plan i przydział zakupów oraz zasady gospodarki materiałowej i organizacji służby zasobowej, wreszcie załatwia sprawy umów zasadniczych na dostawę masowych materiałów oraz zakupów zagranicznych.

§ 8.

Wydział Prezydjalny załatwia sprawy, wynikające ze stosunków Ministerstwa do Sejmu, Senatu, Rady Ministrów i Państwowej Rady Kolejowej, sprawy osobowe i administracyjne Ministerstwa, sprawy związane z istnieniem związków zawodowych, sprawy prasowe oraz prowadzi redakcję i administrację Dziennika Urzędowego.

Ponadto Minister Kolei Żelaznych może powołać według swego uznania kilku fachowców (inspektorów) do wykonywania kontroli służby na kolejach i wypełniania specjalnych zleceń Ministra oraz specjalnego referenta dla spraw organizacji Ministerstwa Kolei Żelaznych i podległych mu organów.

70.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Kolei Żelaznych z dnia 18 października 1923 r. L. Org. 3958/Pr. w sprawie podziału czynności między Departamenty i Wydziały Ministerstwa Kolei Żelaznych.

Na podstawie zatwierdzonego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 października 1923 r. Statutu Organizacyjnego Ministerstwa Kolei Żelaznych (Monitor Polski № 233), wprowadzam następujący podział czynności między Departamenty i Wydziały Ministerstwa Kolei Żelaznych.

A. DEPARTAMENTY.

I. Departament Administracyjny.

1. Wydział Osobowy.

1. Ustalanie zasad i przepisów przyjmowania na służbę, mianowania kwalifikowania itp. personelu.

2. Ustalanie ilości pracowników mianowanych na stanowiska stałe, tak co do ogólnej liczby (normowanie), jak i co do podziału na poszczególne stopnie (systemizacja) i odnośna kontrola.

3. Ewibencja personalna Dyrekcji kolejowych (w granicach statutu).
4. Załatwianie spraw personalnych szczegółowych, jak mianowania, awanse, przeniesienia, zwalnianie, urlopy, zasiłki, gratyfikacje, pochwały, kary, pensjonowania w myśl odnośnych postanowień Statutu Państwowego Zarządu Kolejowego, w uzgodnieniu z właściwymi Departamentami fachowemi.
5. Rozważanie i ocena preliminarzy osobowych Dyrekcji oraz zestawianie ogólnego preliminarza osobowego.
6. Ujednostajnianie zasad szkolenia fachowego i czuwanie nad ich stosowaniem.

2. Wydział Uposażeń i Zaopatrzeń.

1. Ustalanie zasad i przepisów poborów stałych czynnych pracowników kolejowych (etatowych i nieetatowych).
2. Ustalanie zasad i przepisów poborów ubocznych (premje, diety, ryczałty itp.) czynnych pracowników kolejowych (etatowych i nieetatowych).
3. Ustalanie zasad i przepisów podziału pracy i wypoczynku i długości dnia roboczego oraz zasad udzielania urlopów.
4. Sprawy związków zawodowych, sprawy petycji związków, zrzeczeń i grup pracowników itp.
5. Ustalenie zasad korzystania z mieszkań i lokali służbowych oraz zasadnicze sprawy zaopatrywania personelu w mieszkania.
6. Zasadnicze sprawy dotyczące zaopatrywania personelu w węgiel.
7. Wydawanie przepisów mundurowych,
8. Ustalanie zasad i przepisów korzystania z przejazdów i przewozów służbowych i ulgowych przez pracowników kolejowych.
9. Wydawanie biletów służbowych i ulgowych dla pracowników Ministerstwa Kolei Żelaznych względnie ich rodzin oraz odnośna ewidencja i statystyka.
10. Wnioski i współdziałanie w opracowaniu organizacji Ministerstwa Kolei Żelaznych i podległych mu organów ze stanowiska administracyjnego.
11. Współdziałanie w sprawach związanych z działalnością Międzynarodowego Związku Kolejowego ze stanowiska administracyjnego.
12. Ustalenie zasad zabezpieczenia personelu i nadzór nad wykonywaniem odnośnych przepisów (emerytury, daru z łaski itp.), oraz wymiar emerytur dla pracowników Ministerstwa Kolei Żelaznych, jakoteż w wypadkach niewchodzących w kompetencje Dyrekcji.
13. Ustalanie zasad odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki przy pełnieniu służby personelu kolejowego.
14. Likwidacja funduszków emerytalnych byłych państw zaborczych.
15. Likwidacja pretensji pracowników kolejowych do tymczasowej kasy przeczności.
16. Likwidacja pretensji pracowników kolejowych do byłych państw zaborczych.
17. Ustalenie zasad zaopatrzenia pracowników (kooperatywy, kuchnie, składnice, pszczelnictwo, sadownictwo) i czuwanie nad rozwojem zaopatrzenia personelu.
18. Ustalenie zasad rozdawnictwa przedsiębiorstw zarobkowych, jak księgarnie, bufety, przechowalnie bagażu itp. oraz rozstrzyganie w drodze instancji spraw rozdawnictwa przedsiębiorstw zarobkowych.
19. Ogólne sprawy oświatowe i sprawy bibliotek dyrekcyjnych.

U w a g a: Do czasu wejścia w życie nowej ustawy emerytalnej, pozostaje nadal dla spraw wymienionych pod 12 — 19 obecny 4. Wydział Zabezpieczeń.

3. Wydział prawny.

1. Referat ustawodawczy (projekty ustaw).
2. Współdziałanie w konsultacjach prawnych, interpretacja ustaw, ustalanie części prawnej wszelkich instrukcji i przepisów.
3. Sprawy, względnie opinie prawne co do wszelkich umów, ugód, aktów prawnych, zobowiązań, zatwierdzanych lub zawieranych przez Ministerstwo Kolei Żelaznych oraz co do reklamacji i odszkodowań z tytułu przewozów i należności.
4. Sprawy odszkodowań, wynikające z prawnej odpowiedzialności kolei za wyrządzone szkody i straty w wypadkach przekraczających kompetencję Dyrekcji.
5. Czuwanie nad zachowaniem przepisów prawa wodnego, górniczego, przemysłowego, wyłączeniowego i t. p.
6. Ustalanie zasadniczych warunków co do nabywania oraz zbywania nieruchomości i ruchomości.
7. Współdziałanie w zezwalaniu na zmianę warunków umów, dotyczących podwyżki cen lub na przyznawanie poza umową odszkodowań lub podwyżki cen przedsiębiorcom i dostawcom w tych wypadkach, w których żądanie ich nie opiera się na tytule prawnym, ale uzasadnione jest względami, słuszności.
8. Sprawa ochrony przez policję państwową lub inne organy pozakolejowe mienia kolejowego i kolei powierzonego i wydawanie odnośnych przepisów i instrukcji.
9. Sprawy dyscyplinarne, przekraczające kompetencje Dyrekcji i rekursy od orzeczeń komisji dyscyplinarnych w Dyrekcjach.
10. Jako „referat przejściowy”.
Likwidacja pretensji zarządu kolejowego do b. państw zaborczych i odwrotnie.
11. Sprawy udzielania koncesji na budowę i eksploatację kolei prywatnych oraz statutów prywatnych towarzystw kolejowych.
12. Regulowanie stosunku prawnego prywatnych towarzystw kolejowych do Państwa.
13. Układy dotyczące się przejmowania kolei na własność lub w zarząd Państwa oraz odstępowania istniejących kolei państwowych w dzierżawę postronnym instytucjom lub osobom.

4. Wydział Sanitarny.

1. Kierownictwo naczelne i czuwanie nad jednolitością służby sanitarnej i weterynaryjnej na kolejach państwowych i prywatnych oraz organizacja lecznictwa na kolejach, wydawanie odnośnych instrukcji i przepisów, jakoteż nadzór nad ich wykonaniem.
2. Leczenie pracowników Ministerstwa Kolei Żelaznych.
3. Zestawienie preliminarza budżetowego na wydatki rzeczowe służby lekarskiej na kolejach państwowych i rejestracja kredytów odnośnych.

II. Departament finansowy.

5. Wydział Budżetowy.

1. Przepisy i instrukcje związane z opracowaniem preliminarzy i sprawozdań budżetowych.
2. Zestawienie i opracowanie ogólnego preliminarza budżetowego Ministerstwa Kolei Żelaznych i podległych mu organów oraz preliminarzy dodatkowych, czuwanie nad ich zatwierdzaniem oraz rozdział uchwalonych kredytów.

3. Zestawienia sprawozdań perjodycznych i rocznych dochodów i rozchodów Ministerstwa Kolei Żelaznych i podległych mu organów oraz czuwanie nad równowagą budżetową.

4. Zezwalanie na przerzuty kredytów, o ile przepisy budżetowe na to Dyrekcjom nie zezwalają.

5. Zestawienie całości majątku kolejowego, na zasadzie materiałów, dostarczonych przez poszczególne Departamenty.

6. Nadzór nad finansową działalnością kolei prywatnych.

7. Opiniowanie co do warunków koncesji na budowę nowych linii kolejowych pod względem finansowym.

8. Wnioski i współdziałanie w opracowaniu organizacji Ministerstwa Kolei Żelaznych i podległych mu organów, ze stanowiska służby rachunkowej.

6. Wydział Dochodów.

1. Ustalanie zasad organizacji kontroli dochodów oraz jej organów wykonawczych, wydawanie odnośnych instrukcji i przepisów, czuwanie nad ich wykonaniem.

2. Ustalanie względnie uzgadnianie zasad rozrachunków z przejazdów i przewozów w komunikacji wewnętrznej i zagranicznej oraz współdziałanie w tym względzie w opracowaniu odnośnych umów.

3. Kontrola ogólna dochodów z przewozów i innych wpływów, kontrola ich repartycji między Dyrekcjami i obcemi zarządami oraz badanie zestawień dochodowych podległych Ministerstwu Kolei Żelaznych organów, zestawienia dochodowe perjodyczne i roczne, opracowanie ogólnego preliminarza dochodowego, ogólna statystyka przewozów.

4. Ustalanie zasad kredytowania przewozów.

5. Ustalanie zasad regulowania usterek rachunkowych z dziedziny reklamacji i nadpłat z przewoźnego oraz decyzje w sprawach nieściągalnych niedoborów taryfowych i kasowych, przekraczających kompetencje Dyrekcji.

6. Współdziałanie w ustalaniu wzorów biletów, dowodów przewozowych i innych druków ścisłego zarachowania.

7. Ustalanie zasad odnośnie do sporządzania, przechowywania i rozchodowania biletów i dowodów przewozowych oraz wydawanie odnośnych instrukcji i przepisów.

8. Współdziałanie w opracowaniu przepisów ekspedycyjnych i kontroli pociągów, ze stanowiska kontroli dochodów.

9. Nadzór nad rewizją kas manipulacyjnych i stacyjnych.

10. Współdziałanie ze stanowiska kontroli dochodów w opracowaniu zasad ubezpieczenia bagażu i przesyłek, pobierania podatku, opłat za obsługę bocznic i t. p.

7. Wydział Rozchodów.

1. Ustalanie zasad rachunkowości i kasowości oraz wydawanie odnośnych przepisów i instrukcji.

2. Dotowanie Dyrekcji kolejowych.

3. Kontrola wydatków, badanie zamknięć rachunkowych, perjodycznych i rocznych i zestawienia rozchodowe perjodyczne i roczne.

4. Nadzór nad kasowością i rachunkowością w Dyrekcjach i podległych im organach linjowych.

5. Zezwalanie na zaniechanie obciążenia lub na umarzanie przypisanych już pracownikom kolejowym braków kasowych bezwzględnie, strat zaś w materiałach i inwentarzu lub powstałych z usterek rachunkowych, o ile w poszczególnym wypadku idzie o kwotę wyższą, aniżeli suma, jaką określi zarządzenie Ministerstwa Kolei Żelaznych.

6. Decyzje w sprawach stosowania opłat podatkowych i stemplowych.
7. Ustalanie zasad gospodarki oraz nadzór nad wszystkimi funduszami specjalnymi, wydawanie odnośnych instrukcji i przepisów.
8. W szczególności co do funduszu zasobowego, ustalanie wysokości tegoż, rozdział jego między poszczególne Dyrekcje, odnośna ewidencja i kontrola, finansowa kontrola zasobów i prowadzonych przez kolej wytwórni materiałów i inwentarza, współudział w ustalaniu mianownictwa oraz cen jednostkowych, bieżących i sprzedażnych.

III. Departament Handlowo-Taryfowy.

8. Wydział Taryf Osobowych i Traktatowy.

1. Ustalanie taryf dla przewozu osób, bagażu i przesyłek nadzwyczajnych w ruchu wewnętrznym i zagranicznym, ich zmiana i interpretacja, nadzór ogólny nad ich stosowaniem oraz ustalanie opłat dodatkowych.
2. Rozpatrywanie i zatwierdzanie taryf osobowych, bagażowych, opłat dodatkowych i ulg taryfowych kolei prywatnych i innych przedsiębiorstw przewozowych, tudzież taryf Towarzystwa wagonów sypialnych.
3. Ustalanie wzorów wszelkich dowodów na przewóz osób, bagażu i przesyłek nadzwyczajnych.
4. Ustalanie przepisów zasadniczych (regulaminów) dla przewozu podróźnych, bagażu, przesyłek nadzwyczajnych i zwyczajnych w komunikacji wewnętrznej i międzynarodowej oraz współudział pod względem taryfowym w wydawaniu przepisów co do przewozu poczty i przewozów wojskowych.
5. Ustalanie warunków ubezpieczenia bagażu, przesyłek nadzwyczajnych i zwyczajnych oraz ubezpieczenia podróźnych od nieszczęśliwych wypadków.
6. Wydawanie zarządzeń odnośnie do pobierania podatku od przewozu osób, bagażu i przesyłek nadzwyczajnych.
7. Współudział w organizacji i popieraniu ruchu turystycznego pod względem taryfowym.
8. Redakcja i administracja dziennika rozporządzeń taryfowych i przewozowych.
9. Prace związane z zawieraniem względnie uzupełnieniem lub zmianą międzypaństwowych umów i konwencji i międzynarodowych układów w sprawach kolejowych, ewidencja tych umów oraz prace związane ze sprawami komunikacji kolejowej i tranzyta w urnowach handlowych.
10. Interpretacja wyżej wymienionych umów i konwencji.
11. Ustalanie warunków uruchomienia przedsiębiorstw pomocniczych, jak: agencje celne i handlowe, stacje miejskie i t. p. oraz zasady ich organizacji i wydawanie odnośnych przepisów i instrukcji. Czuwanie nad rozwojem tych przedsiębiorstw. Rozpatrywanie i ocena odnośnych budżetów.
12. Wnioski i współudział w opracowaniu organizacji Ministerstwa Kolei Żelaznych i podległych mu organów, ze stanowiska służby taryfowej.

9. Wydział Taryf Towarowych Wewnętrznych.

1. Badanie ekonomiczno-handlowe całego terenu, ciężącego do sieci kolejowej, w celu uzgodnienia taryf i warunków przewozu z ogólnymi potrzebami przemysłu, handlu i rolnictwa i t. p. (polityka taryfowa).
2. Zbieranie odpowiednich materiałów i zestawianie statystyki potrzebnej dla celów polityki taryfowej.
3. Badanie dróg i kierunku przewozu towarów, w celu uregulowania stosunków konkurencyjnych odnośnie do innych przedsiębiorstw transpor-

towych i przyciągnięcia na koleje państwowe jaknajwiększej ilości przewozów wewnętrznych a szczególnie tranzytowych.

4. Współdział w opracowaniu planu rozwoju sieci kolejowej w Polsce, tak co do budowy nowych linii, jak i rozwoju istniejących, pod względem handlowym.

5. Badanie warunków powstawania nowych kolei państwowych i prywatnych pod względem handlowo-ekonomicznym.

6. Ustalanie warunków koncesji na budowę nowych linii kolejowych pod względem handlowym.

7. Współdział w ustalaniu zasad eksploatacji bocznic prywatnych pod względem opłat przewozowych.

8. Ustalanie taryf oraz opłat dodatkowych dla przewozu towarów w ruchu wewnętrznym, ich zmiana i interpretacja oraz ulgi w ich stosowaniu, wreszcie nadzór ogólny nad ich stosowaniem.

9. Rozpatrywanie i zatwierdzanie taryf towarowych, opłat dodatkowych i ulg taryfowych kolei prywatnych i innych przedsiębiorstw przewozowych.

10. Ustalanie schematów taryfowych i zasad klasyfikacji towarów oraz tablic do obliczania przewoźnego.

11. Zestawianie i uzupełnianie nomenklatury towarowej z uwzględnieniem nomenklatury statystycznej i celnej.

12. Nadawanie lub zmiana nazw stacji i przystanków kolejowych; zestawianie wykazów stacji i ustalanie względnie zatwierdzanie odległości taryfowych.

13. Wydawanie zarządzeń odnośnie do pobierania podatku od przewozu towarów, zwierząt i t. p.

14. Ustalanie wzorów wszelkich dowodów na przewóz towarów.

10. Wydział Taryf Towarowych Zagranicznych.

1. Opracowywanie taryf oraz opłat dodatkowych dla przewozu towarów w ruchu międzynarodowym, międzypaństwowym i tranzytowym. ich zmiany i interpretacja oraz ulgi w ich stosowaniu i nadzór nad ich prawidłowym stosowaniem. Wydawanie odnośnych przepisów i instrukcji oraz czuwanie nad ich wykonaniem.

2. Układy i konwencje międzynarodowe co do taryf i podziału opłat (udziałów) w komunikacjach zagranicznych.

3. Umowy z kolejami prywatnymi i innymi przedsiębiorstwami przewozowymi w sprawie przewozu towarów oraz podział opłat bezpośrednich.

4. Regulowanie stosunków konkurencyjnych w komunikacji międzynarodowej.

5. Referat spraw związanych z działalnością Związku Kolejowego.

IV. Departament Eksploatacyjny.

11. Wydział Ruchowy.

1. Przepisy ogólnoruchowe, przepisy i instrukcje dla służby eksploatacyjnej (stacyjnej, ekspedycyjnej i konduktorskiej) i nadzór nad ich wykonaniem.

2. Współdział w ustalaniu zasad i przepisów podziału pracy i wypożyczku, długości dnia roboczego, ilości pracowników (normowanie i systemizacja) oraz poborów ubocznych czynnych pracowników służby eksploatacyjnej.

3. Czuwanie nad fachowym szkoleniem i egzaminowaniem personelu służby eksploatacji.

4. Wnioski co do zmian personalnych w Departamencie oraz w służbie eksploatacyjnej w zakresie zastrzeżonym Ministerstwu Kolei Żelaznych
5. Wnioski i współdziałanie w opracowaniu organizacji Ministerstwa Kolei Żelaznych i podległych mu organów, ze stanowiska służby eksploatacyjnej.
6. Rozważanie i ocena preliminarzy budżetowych oraz sprawozdań Dyrekcji w dziale eksploatacji.
7. Kontrola wypadków i nadzwyczajnych wydarzeń, statystyka wypadków oraz wnioski celem wprowadzenia środków zapobiegawczych.
8. Zezwalanie na stosowanie lub zarządzanie stosowania zasad ruchu, obowiązujących na liniach innego typu, zamiast zasad ruchu, obowiązujących na liniach danego typu.
9. Zasadnicze zarządzenia odnośnie do pokoi noclegowych i koszar konduktorskich.
10. Badanie i ustalanie przepustowej i przewozowej zdolności linii ze stanowiska eksploatacji; współdziałanie w ustalaniu planu przystosowania linii, szlaków, stacji i budowli dla potrzeb eksploatacji.
11. Inicjatywa, opinjowanie i współdziałanie w opracowaniu projektów rozwoju i budowy stacji oraz urządzeń stacyjnych, przekraczających kompetencję Dyrekcji; współdziałanie w ustalaniu typów stacji, opinjowanie co do projektów bocznic.
12. Współdziałanie w opracowywaniu planu rozwoju sieci kolejowej w Polsce, tak co do budowy nowych linii, jak i rozwoju istniejących pod względem eksploatacyjnym.
13. Współdziałanie ze stanowiska eksploatacji w ustalaniu warunków technicznych dla studjów przedwstępnych nowych linii oraz warunków technicznych typów, instrukcji i przepisów dla budowy i eksploatacji tychże.
14. Badanie ze stanowiska eksploatacji warunków powstawania nowych kolei państwowych i prywatnych oraz ustalanie warunków koncesji na budowę nowych linii kolejowych.
15. Umowy z kolejami zagranicznymi i prywatnymi o korzystaniu ze stacji granicznych i węzłowych pod względem eksploatacyjnym.
16. Otwieranie i zamykanie stacji telegraficznych dla użytku publicznego.
17. Badanie i ocena wynalazków kolejowych w zakresie eksploatacji.
18. Nadzór nad eksploatacją kolei prywatnych, niebędących w zarządzie państwowym.
19. Sprawy związane z działalnością Międzynarodowego Związku i Stowarzyszenia Kongresu kolejowego, ze stanowiska służby eksploatacyjnej,

12. Wydział Pasażerski.

1. Ogólna organizacja ruchu pasażerskiego i przewozu poczty i transportów wojskowych pociągami osobowymi.
2. Uzgadnianie i zatwierdzanie rozkładów jazdy pociągów osobowych i towarowych w komunikacji wewnętrznej, z wyjątkiem spraw przekazanych Dyrekcji oraz uzgadzianie rozkładów w komunikacji zagranicznej i kursów wagonów bezpośrednich.
3. Udział w międzynarodowych konferencjach rozkładów jazdy, ustanawianie kursów wagonów sypialnych i restauracyjnych i sprawy związane z eksploatacją tych wagonów.
4. Organizacja i popieranie rozwoju ruchu turystycznego.
5. Sprawy dotyczące uruchomienia nadzwyczajnych pociągów osobowych, zastrzeżone decyzji Ministerstwa Kolei Żelaznych.
6. Kontrola nad ruchem pociągów osobowych, ich wykorzystaniem i zapełnieniem i odnośna statystyka.
7. Wydawnictwo urzędowego rozkładu jazdy.

8. Opiniowanie o projektach nowych oraz główniejszych zmianach w konstrukcji wagonów osobowych.

9. Rozporządzenie wagonami służbowymi i salonowymi i sprawy związane z ich używaniem.

10. Organizacja komunikacji powietrznej i lotnictwa handlowego. Ustalenie warunków ruchu (rozkłady, taryfy, typy statków, rejestracja) nadzór nad lotnictwem lądowym, budowa stacji i portów lotniczych.

11. Sprawy nauki i techniki lotniczej, szkolenie i kwalifikowanie personelu lotniczego, propaganda lotnicza i organizacja lotnictwa prywatnego i sportowego.

12. Statuty i przepisy o żegludze powietrznej, konwencje lotnicze międzynarodowe i międzypaństwowe, umowy z przedsiębiorstwami lotniczymi.

13. Wydział Przewozowy.

1. Ustalanie ogólnego planu przewozów, jakoteż ogólnego przydziału wagonów na poszczególne Dyrekcje oraz czuwanie nad wykonaniem planu i odnośna statystyka.

2. Organizacja i kontrola wykonania przewozów towarowych.

3. Kontrola ograniczeń ruchu towarowego w Dyrekcjach, kierunki okólne.

4. Organizacja pociągów dalekobieżnych, drobnicowych i turnusowych, organizacja masowych przewozów służbowych i przewozów wojskowych oraz kontrola nad wykonaniem.

5. Ustalanie zasad i norm pracy przetokowej oraz kontrola.

6. Ustalanie zasad premjowania za pracę taboru wagonowego.

7. Współdziałanie w opracowaniu zasadniczych przepisów przewozowych (regulaminów), wydawanie ogólnych rozporządzeń i przepisów szczegółowych w sprawach dotyczących przewozu i wydawania bagażu, przesyłek nadzwyczajnych i zwyczajnych oraz w sprawach przesyłek zagubionych i likwidacji zaległych.

8. Wydawanie przepisów co do przewozu poczty i przewozów wojskowych.

9. Ustalanie zasad eksploatacji bocznic prywatnych oraz wydawanie odnośnych przepisów i instrukcji.

10. Sprawy ograniczeń i specjalnych warunków przewozów, wyływające z zarządzeń władz niekolejowych.

11. Ustalanie warunków eksploatacji prywatnych wagonów specjalnych, jak cystern, chłodni, wagonów ogrzewanych, piwnych etc.

12. Ustalanie zasad wynajmu placów składowych, ładowni, magazynów i t. p. i wydawanie odnośnych instrukcji i przepisów.

13. Pozwalanie na otwieranie nowych lub znoszenie istniejących stacji i przystanków dla ruchu przewozowego.

14. Decyzje w sprawach reklamacji o zaginięcie, braku lub uszkodzenia bagażu i przesyłek w wypadkach przekraczających kompetencję Dyrekcji, jakoteż rekursy od decyzji Dyrekcji oraz ogólna statystyka braków i uszkodzeń.

15. Ustalanie zasad ochrony mienia kolei powierzonego, przez organy kolejowe, wydawanie odnośnych instrukcji i przepisów. Środki zapobiegawcze przeciw kradzieżom.

14. Wydział Taborowy.

1. Zasady eksploatacji, techniczne warunki i przepisy przejścia wagonów osobowych i towarowych w komunikacji wewnętrznej i międzynarodowej.

2. Ustalanie ogólnego zapotrzebowania wagonów osobowych i towarowych i opinjowanie nowych typów oraz główniejszych zmian konstrukcji wagonów towarowych.
3. Współdział w opracowaniu planu naprawy wagonów osobowych i towarowych.
4. Wynajmowanie obcych wagonów dla P. K. P.
5. Prowadzenie ilostanu wagonów parku osobowego, rozdział ich między Dyrekcje i dyspozycja.
6. Kontrola obrotu wagonów osobowych w ruchu międzynarodowym.
7. Sytuacja i dyspozycja wagonami, prowadzenie ilostanu wagonów, kontrola przejścia wagonów pomiędzy Dyrekcjami i obcemi państwami, statystyka bieżąca i sprawozdania dotyczące naładunku wagonów, użytkowanie wagonów obcych (ograniczenia) i wagonów P. K. P.
8. Sytuacja i dyspozycja przyborami wagonowemi.
9. Czynna kontrola gospodarki wagonowej w Dyrekcjach.
10. Współdział w inwentaryzacji taboru kolejowego i skreśleniu taboru z inwentarza, numeracja taboru i jego cechowanie.
11. Spisy numeryczne, poszukiwania wagonów, sprawy wagonów specjalnych.
12. Wymiana wagonów i części zapasowych z państwami Związku Kolejowego.
13. Sprawy wagonów prywatnych, wynajem wagonów osobom prywatnym.
14. Sprawy cystern.
15. Prowadzenie ewidencji ilostanu parowozów, przydział parowozów do poszczególnych Dyrekcji, delegacje parowozów, kontrola.
16. Zapotrzebowanie parowozów ze wskazaniem ich typów, sprawy wynajmu parowozów, wnioski w sprawach nabywania parowozów.
17. Kontrola gospodarki parowozowej ze stanowiska eksploatacji (wykorzystanie, obciążenia, praca i t. p.).
18. Współdział w opracowaniu planu naprawy parowozów.
19. Wnioski dotyczące projektów i zmian urządzeń trakcyjnych ze stanowiska eksploatacji.
20. Opracowanie norm i przepisów dla premji za wykorzystanie parowozów (przy współdziałaniu Dep. VI).
21. Statystyka pracy taboru oraz sprawozdania perjodyczne i roczne.

15. Wydział dla Celów Wojskowych.

1. Wydawanie ogólnych przepisów i instrukcji, tyczących się masowych przewozów wojskowych, likwidacji ruchu cywilnego, ochrony torów i urządzeń kolejowych.
2. Zestawianie ustaleń w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych wymagań sprawności kolei państwowych i prywatnych ze względu na cele wojskowe, przygotowania tychże do masowych przewozów wojskowych i nadzór nad wykonaniem zarządzeń, tyczących się gotowości kolei na wypadek wojny. Rejestracja kredytów.
3. Uzgadnianie i wydawanie rozkładów jazdy i planów masowych przewozów wojskowych, przechowywanie odnośnych dokumentów.
4. Ewidencja personelu dla celów wojskowych i na wypadek mobilizacji. Zapotrzebowanie i przegrupowanie personelu.

V. Departament Utrzymania i Budowy.

16. Wydział Ogólno-Budowlany.

1. Rozpatrywanie i ocena preliminarzy budżetowych organów, podległych Ministerstwu Kolei Żelaznych w dziale utrzymania i budowy i ogólna rejestracja kredytów.

2. Przydział kredytów podległym Ministerstwu Kolei Żelaznych organom oraz ich rejestracja.

3. Współdziałanie w ustalaniu ilości pracowników, mianowanych na stanowiska stałe, normowanie, systemizacja i kontrola.

4. Współdziałanie w ustalaniu zasad i przepisów podziału pracy i wypoczynku, długości dnia roboczego i urlopów.

5. Ustalanie planu przystosowania linii, szlaków, stacji i budowli do potrzeb eksploatacji oraz czuwanie nad jego wykonaniem.

6. Ustalanie ogólnego planu odbudowy zniszczonych w czasie wojny linii, budowli i stacji kolejowych i odnośna kontrola.

7. Współdziałanie w ustalaniu, w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych, wymagań sprawności kolei państwowych i prywatnych, ze względu na cele wojskowe ze stanowiska służby utrzymania i budowy i nadzór nad wykonywaniem zarządzeń, dotyczących się gotowości kolei na wypadek wojny, ze stanowiska służby utrzymania i budowy.

8. Zatwierdzanie projektów i kosztorysów przebudowy istniejących kolei państwowych oraz zatwierdzanie projektów nowych budowli względnie jednostronnych umów, o ile Ministerstwo Kolei Żelaznych zastrzegło je sobie ze względu na znaczenie lub rozmiar budowy, albowiem ze względu na interesy wojskowe.

9. Wydawanie przepisów i instrukcji dotyczących budowli nadtorowych, zwierzchni nadzór nad ich utrzymaniem oraz kontrola nad ekonomicznym prowadzeniem gospodarki w tej dziedzinie.

10. Zatwierdzanie, zaś co do kolei państwowych, ustalanie typów budowli nadtorowych; zezwalanie na zupełne lub częściowe zmiany wzorów i typów, jakoteż na stosowanie nowych systemów budowania.

11. Projektowanie nowych budowli nadtorowych lub przebudowy istniejących, w wypadkach przekraczających kompetencję Dyrekcji.

12. Ustalanie programu budowy domów mieszkalnych dla personelu kolejowego i administracyjnych.

13. Wszelkie rozstrzygnięcia i zarządzenia, dotyczące się wykonywania budowy, o ile są zastrzeżone Ministerstwu Kolei Żelaznych, wedle ustaw kolejowych i rozporządzeń.

14. Zatwierdzanie wniosków lub projektów wraz z kosztorysami względnie jednostronnych umów, jeżeli z wykonaniem ich łączy się sprzedaż lub darowizna nieruchomości kolejowych, lub jeżeli Ministerstwo Kolei Żelaznych zastrzegło sobie wyraźnie przedstawienie projektów do zatwierdzenia.

15. Ustalanie zasadniczych warunków co do nabywania oraz zbywania nieruchomości i ruchomości.

16. Decyzje w sprawach sprzedaży gruntów kolejowych i nabywania gruntów dla potrzeb kolejowych.

17. Ustalanie zasad budowy i zabezpieczenia bocznic prywatnych, wydawanie odnośnych instrukcji i przepisów.

18. Umowy z kolejami zagranicznymi i prywatnymi o korzystaniu ze stacji granicznych i węzłowych pod względem technicznym.

19. Sprawy związane z działalnością Międzynarodowego Związku i Stowarzyszenia Kongresu kolejowego ze stanowiska służby drogowej.

20. Badanie i ocena wynalazków kolejowych w zakresie służby drogowej.

21. Opracowanie planu rozwoju sieci kolejowej w Polsce, tak co do budowy nowych linii, jak i rozwoju istniejących, pod względem budowy.
22. Ustalanie typów stacji.
23. Ustalanie warunków technicznych dla studjów przedwstępnych nowych linii oraz warunków technicznych, typów, instrukcji i przepisów dla budowy i eksploatacji tychże w dziale technicznym.
24. Ustalanie warunków koncesji na budowę nowych linii kolejowych pod względem technicznym.
25. Zezwalanie na podejmowanie studjów i przedwstępnych robót technicznych oraz na wykonywanie budowy nowych kolei.
26. Rozpatrywanie i ocena preliminarzy budżetowych na budowę nowych linii oraz wielkich węzłów kolejowych, zatwierdzanie projektów i kosztorysów i rejestracja kredytów, zatwierdzanie projektów budowli na istniejących liniach prywatnych.
27. Zezwalenie na otwieranie ruchu na nowowyprowadzonych liniach, służących użyteczności publicznej.
28. Nadzór nad budową kolei prywatnych, niebędących w zarządzie państwowym.

17. Wydział Utrzymania.

1. Organizacja służby budowy i utrzymania kolei i opracowanie instrukcji i przepisów utrzymania kolei.
2. Czuwanie nad fachowym szkoleniem i egzaminowaniem służby budowy i utrzymania kolei.
3. Wnioski i współudział w opracowaniu organizacji Ministerstwa Kolei Żelaznych i podległych mu organów, ze stanowiska służby drogowej.
4. Wydawanie przepisów i instrukcji, dotyczących się nawierzchni i podtorza, ustalanie norm zapasów oraz czuwanie nad utrzymaniem nawierzchni i podtorza oraz nad ekonomicznym prowadzeniem gospodarki w tej dziedzinie.
5. Zatwierdzanie, zaś co do kolei państwowych ustalanie typów nawierzchni, podkładów, szyn, złącz, zwrotnic i t. p. oraz przyborów, służących do utrzymania nawierzchni; zezwalanie na zupełne lub częściowe zmiany wzorów i typów, jakoteż na zastosowanie nowych zasad konstrukcyjnych w zakresie nawierzchni.
6. Statystyka stanu zużycia i uszkodzeń nawierzchni i ustalanie planu wymiany części składowych nawierzchni.
7. Ustalanie ogólnego zapotrzebowania materiałów nawierzchni, rozdział ich między Dyrekcje.
8. Ustalanie zasad wydzierżawienia materiałów nawierzchni i materiałów kolejek, pozostałych po okupantach oraz czuwanie nad ich stosowaniem.
9. Ustalanie zasad nasycania materiału drzewnego nawierzchni i organizacji odpowiednich zakładów pomocniczych oraz innych zakładów pomocniczych służby drogowej (warsztaty, kamieniołomy i t. p.) i rozpatrywanie i ocena odnośnych budżetów.
10. Ustalanie zasad urządzania i obsługi przejazdów kolejowych.

18. Wydział Mostów.

1. Ustalanie zasad, norm i warunków technicznych w zakresie utrzymania, projektowania i budowy mostów, przepustów, tuneli i t. p.
2. Ustalanie typów mostów, konstrukcji mostowych, przepustów, tuneli, murów oporowych i t. p.
3. Ocena i zatwierdzanie projektów (wzgl. projektowanie) mostów

i kosztorysów oraz jednostronnych umów, w wypadkach, przekraczających kompetencję Dyrekcji; nadzór nad wykonaniem jednostronnych robót.

4. Statystyka stanu konstrukcji mostowych i ustalenie ogólnego planu ich wzmocnienia, przebudowy względnie wymiany.

5. Zestawianie danych o wpływie poziomu wód na przyczółki i filary mostów o dużych rozpiętościach.

6. Decyzje w sprawie dopuszczenia nowych materiałów i nowych systemów wykonania robót mostowych.

19. Wydział Zabezpieczenia Ruchu Pociągów.

1. Opracowywanie i ustalanie normalnych typów w zakresie sygnalizacji, blokady stacyjnej i linjowej, centralizacji zwrotnic i sygnałów, telegrafii i telefonii, zegarów elektrycznych, zabezpieczenia przejazdów w poziomie i innych urządzeń dla zabezpieczenia ruchu.

2. Opracowywanie przepisów, instrukcji i warunków technicznych, jednostronnie projektowania, budowy, utrzymywania i obsługi tych urządzeń.

3. Badanie i zatwierdzanie projektów w zakresie wyżej wyszczególnionym, w wypadkach przekraczających kompetencję Dyrekcji oraz czuwanie nad wykonaniem.

4. Opiniowanie projektów budowy i przebudowy stacji ze stanowiska bezpieczeństwa ruchu kolejowego.

5. Ustalanie typów i warunków obsługi zegarów kolejowych.

6. Rozpatrywanie i ocena dyrekcyjnych preliminarzy budżetowych, dotyczących zabezpieczenia ruchu oraz rejestracja kredytów.

7. Premje za należyte utrzymywanie wymienionych wyżej urządzeń i za oszczędne wydatkowanie materiałów przy ich eksploatacji.

8. Sprawy warsztatów sygnałowych, telegraficznych i telefonicznych.

9. Współdziałanie przy organizacji służby w zakresie zabezpieczenia ruchu oraz nadzór nad tą służbą.

10. Współdziałanie przy badaniu wypadków, związanych ze służbą zabezpieczenia ruchu pociągów oraz opracowywanie wniosków na podstawie tych badań.

11. Statystyka obciążenia przewodów i sprawności działania urządzeń wymienionych wyżej.

12. Badania i ocena wynalazków kolejowych w zakresie zabezpieczenia ruchu.

VI. Departament mechaniczny i zasobów.

20. Wydział Mechaniczno-Trakcyjny.

1. Wnioski i współdziałanie w opracowaniu organizacji Ministerstwa Kolei Żelaznych i podległych mu organów, ze stanowiska służby mechanicznej; organizacja służby trakcyjnej na kolejach, jednostronne przepisy, instrukcje i kontrola.

2. Współdziałanie w ustalaniu ilości pracowników, mianowanych na stanowiska stałe, normowanie, systemizacja i kontrola ilości personelu.

3. Współdziałanie w ustalaniu zasad i przepisów podziału pracy i wypoczynku, długości dnia roboczego i urlopów.

4. Czuwanie nad fachowym szkoleniem i egzaminowaniem służby mechanicznej.

5. Ustalanie zasad utrzymania w porządku i użytkowania taboru na kolejach (mycia kotłów, zaopatrywania w wodę i węgiel i wogóle przygotowania do następnej służby parowozów i wagonów osobowych, powracających z drogi oraz naprawy bieżącej parowozów i wagonów).

6 Kontrola postępu parowozów czynnych w parowozowniach i współudział w kontroli czasu przebywania ich w rozporządzeniu ruchu, włączając rezerwę nieczynną, ogrzewanie pociągów i dezynfekcję wagonów.

7. Ustalanie zasad smarowania, ogrzewania, oświetlenia i oczyszczania oraz hamowania taboru; wydawanie odnośnych instrukcji i przepisów, jakoteż ogólna kontrola.

8. Ustalanie zapotrzebowania, inwentaryzacja taboru kolejowego i skreślanie taboru z inwentarza.

9. Współudział w sprawach delegowania taboru i jego wynajmu.

10. Ustalanie w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych wymagań sprawności kolei państwowych i prywatnych, ze względu na cele wojskowe, ze stanowiska służby mechanicznej i trakcyjnej i nadzór nad wykonywaniem tych zarządzeń, tyjących się gotowości kolei na wypadek wojny.

11. Ustalanie norm siły pociągowej i wydajności pracy parowozów i współudział w sprawach wyznaczania premji za wyzyskanie parowozów czynnych; współudział w przeprowadzaniu podziału parowozów, według typów i serji, pomiędzy Dyrekcje.

12. Ustalanie zasad i norm racjonalnego zużycia paliwa, smarów i materiałów świetlnych przez parowozy i wagony oraz premji za oszczędne zużywanie tych materiałów i za dobre wykorzystanie parowozów przez parowozownie; odpowiedni nadzór i kierownictwo odnosnymi doświadczeniami.

13. Ustalanie zasad i norm premjowania za należyte utrzymanie taboru i urządzeń mechanicznych oraz oszczędne wydatkowanie materiału przy eksploatacji taboru i urządzeń.

14. Współudział w sprawach przystosowania urządzeń mechanicznych do potrzeb eksploatacji.

15. Współudział przy zawieraniu umów z kolejami zagranicznymi i prywatnymi, co do korzystania ze stacji granicznych, pod względem służby mechanicznej i trakcyjnej.

16. Ocena i zawiadzanie projektów budowy, przebudowy i odbudowy parowozowni, węglowni, stacji wodnych i innych stacyjnych urządzeń mechanicznych i trakcyjnych w wypadkach, przekraczających kompetencje Dyrekcji.

17. Współudział w sprawach ustalania typów stacji ze stanowiska mechaniczno-trakcyjnego.

18. Współudział w ustalaniu warunków technicznych dla studjów przedwstępnych nowych linii oraz warunków technicznych, typów, instrukcji i przepisów dla budowy i eksploatacji tychże w dziale mechanicznym.

19. Ustalanie zasad utrzymania i próbowania kotłów parowych na kolejach państwowych i prywatnych; sprawy gospodarki cieplnej na kolejach.

20. Zasady organizacji przeciwpożarowej na kolejach i kontrola odnośnych urzędzeń.

21. Sprawy związane z działalnością Międzynarodowego Związku i Stowarzyszenia Kongresu kolejowego, ze stanowiska służby mechanicznej.

22. Zestawianie statystyki wypadków, dotyczących uszkodzeń taboru i jego części składowych.

23. Rozpatrywanie i ocena preliminarzy budżetowych w dziale trakcji stacyjnych urządzeń mechanicznych oraz rejestracja kredytów.

24. Badanie i ocena wynalazków kolejowych w zakresie służby mechanicznej i trakcyjnej.

25. Jako „referat przejściowy”.

Czuwanie nad przydziałem, przyjęciem i inwentaryzacją taboru, otrzymywanego z repartycji austriackiej, niemieckiej i górnośląskiej oraz z reewakuacji z Rosji i odstąpionego przez Francję; likwidacja taboru belgijskiego.

21. Wydział warsztatowy.

1. Organizacja służby warsztatowej na kolejach, jej szkolenie oraz czuwanie nad jej rozwojem i wydawanie odnośnych przepisów i instrukcji.
2. Ocena i zatwierdzanie projektów, względnie projektowanie budowy nowych warsztatów oraz urządzeń mechanicznych warsztatów, jakoteż przebudowy istniejących, w wypadkach przekraczających kompetencję Dyrekcji.
3. Stałe badanie funkcjonowania poszczególnych urządzeń warsztatowych i ich użycia oraz zużycia energii w poszczególnych warsztatach; odnośna statystyka.
4. Przepisy o zabezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków przy robotach warsztatowych i w zakresie silnych prądów oraz nadzór nad ich stosowaniem.
5. Ustalanie zasad organizacji pracy w warsztatach, stałe badanie wysokości kosztów ogólnych w poszczególnych warsztatach oraz odnośna statystyka.
6. Ustalanie zasad wykonywania napraw taboru i stałe badanie dobroci napraw w poszczególnych warsztatach.
7. Ustalanie ogólnego planu naprawy taboru oraz czuwanie nad jego wykonaniem i odpowiednia statystyka.
8. Ustalanie zapotrzebowań warsztatowych co do narzędzi i obrabiarek, materiałów i części zapasowych taboru oraz podział ich pomiędzy warsztaty.
9. Stała kontrola wydajności warsztatów i kosztów.
10. Sprawy naprawy taboru w fabrykach prywatnych i kontrola.
11. Ustalanie zasad wynagradzania i premjowanie za naprawę taboru oraz współdziałanie w opracowaniu rachunkowości warsztatowej.
12. Współdziałanie w organizacji i w załatwianiu spraw urządzeń zdrowotnych i humanitarnych w warsztatach.
13. Zasady i warunki urządzania laboratoriów kolejowych.
14. Ustalanie ogólnych zasad służby w zakresie silnych prądów, oświetlenia elektrycznego, gazowego i naftowo-żarowego; wydawanie odnośnych przepisów i instrukcji oraz załatwianie spraw, tyjących się silnych prądów oświetlenia elektrycznego, gazowego, naftowo-żarowego itp.
15. Ustalanie normalnych typów w zakresie silnych prądów, oświetlenia gazowego, żarowo-naftowego itp.
16. Rozważanie względnie zatwierdzanie projektów trakcji elektrycznej i elektryfikacji kolei, ustalanie technicznych warunków koncesji dla kolei elektrycznych.
17. Badanie i zatwierdzanie projektów w zakresie silnych prądów, oświetlenia elektrycznego, żarowego, gazowego etc. w wypadkach przekraczających kompetencję Dyrekcji oraz czuwanie nad wykonaniem.
18. Rozpatrywanie i ocena preliminarzy budżetowych w dziale warsztatów i rejestracja odnośnych kredytów.
19. Rozpatrywanie i ocena preliminarza budżetowego w dziale silnych prądów i gazowni oraz rejestracja kredytów; statystyka wydajności i kosztów utrzymania w dziale silnych prądów.

22. Wydział Budowy i Zakupów Taboru.

1. Opracowanie warunków technicznych na dostawę taboru, materiałów konstrukcyjnych, od których zależy bezpieczeństwo ruchu i szczególnych urządzeń taboru.
2. Opracowanie przepisów, dotyczących budowy taboru kolejowego oraz wyrobu i zastosowania materiałów konstrukcyjnych.

3. Opracowywanie instrukcji technicznych i regulaminów, dotyczących obchodzenia się z taborem nowych konstrukcji, z jego urządzeniami szczególnymi i materiałami konstrukcyjnymi.
4. Projektowanie taboru i ustalanie typów jego szczególnych urządzeń.
5. Opracowywanie szczegółowej konstrukcji taboru, wyzłędnie zatwierdzanie rysunków wykonawczych, przedstawianych przez wytwórnie taboru.
6. Rozważanie i ocena proponowanych zmian w konstrukcji taboru oraz projektów jego przebudowy.
7. Opiniowanie pod względem technicznym o dopuszczalności taboru prywatnego do ruchu kolejowego.
8. Normalizacja wymiennych części składowych taboru.
9. Nadzór nad budową taboru w wytwórniach i odbior tegoż.
10. Dozór nad wyrobem i odbiór w wytwórniach materiałów konstrukcyjnych, od których zależy bezpieczeństwo ruchu.
11. Organizacja placówek odbiorczych przy wytwórniach taboru i materiałów konstrukcyjnych oraz nadzór nad czynnościami organów odbiorczych.
12. Doświadczalne badanie taboru kolejowego i jego szczególnych urządzeń.
13. Badanie i wypróbowywanie nowych materiałów konstrukcyjnych i sposobów ich produkcji.
14. Załatwianie spraw dotyczących urządzeń, służących do doświadczzeń i badań wskazanych powyżej.
15. Zakup nowego taboru kolejowego oraz odnośne umowy.
16. Ustalanie preliminarza budżetowego na zakup taboru, kontrola i przekazywanie do wypłaty rachunków na dostawę taboru i rejestracja wypłat.

23. Wydział Zasobów i Zakupów.

1. Ustalanie ogólnych zasad i warunków dostawy materiałów, części składowych taboru, inwentarza narzędzi i obrabiarek warsztatowych, wydawania zamówień, dokonywania odbioru i sposobów przechowywania.
2. Opracowywanie warunków technicznych na dostawę powyższych obiektów, z wyjątkiem obiektów specjalnych, dla których warunki techniczne układają inne Wydziały.
3. Normalizacja typów inwentarza wszelkiego rodzaju, z wyjątkiem inwentarza, wchodzącego z natury swej w zakres działania innych Departamentów fachowych.
4. Ustalanie nomenklatury (mianownicy) materiałów i inwentarza.
5. Zestawianie rocznego zapotrzebowania materiałów, części składowych taboru, inwentarza, narzędzi i obrabiarek warsztatowych, na podstawie danych odnośnych Departamentów.
6. Ustalanie planu i przydział zakupów poszczególnym organom wykonawczym,
7. Zawieranie zasadniczych umów na dostawy masowych materiałów i przekazywanie tych umów podwładnym organom do wykonania; sprawy zakupów zagranicznych.
8. Ustalanie zasad gospodarki materiałowej i organizacji służby zasobowej, ustalanie norm zapasów magazynowanych oraz kontrola nad wykonaniem.
9. Współdziałanie w opracowywaniu rachunkowości magazynowej i prowadzenia ewidencji materiałów w magazynach i składach.
10. Rozpatrywanie i ocena projektów budowy i rozwoju magazynów i składów materiałów oraz urządzeń, odnoszących się do nich, w wypadkach przekraczających kompetencje Dyrekcji.

11. Prowadzenie ogólnej ewidencji wszelkiej starzyzny (starych materiałów, starych urządzeń kolejowych i t. p.) we wszystkich działach służby kolejowej.

12. Ustalanie zasad sprzedaży osobom trzecim starych materiałów, części składowych taboru i urządzeń kolejowych oraz materiałów z rozbiórki budowli kolejowych.

13. Ewidencja wzorów druków.

14. Rozpatrywanie i ocena preliminarzy budżetowych w dziale magazynów i składów materiałów oraz ich urządzeń i rejestracja kredytów.

15. Ogólna statystyka obrotu materiałów, części składowych taboru i starzyzny w magazynach i składach materiałów.

16. Stałe badanie zmiany cen materiałów na rynkach, decydujących o cenach ich nabycia, na potrzeby kolejowe i prowadzenie odnośnej statystyki.

B. WYDZIAŁ PREZYDJALNY.

1. Sekretariat osobisty Ministra i Wiceministra.

2. Sprawy wnikające ze stosunku Ministra do Prezydenta Rzeczypospolitej, Sejmu, Senatu i Rady Ministrów.

3. Ewidencja spraw wnoszonych do Rady Ministrów i Sejmu oraz czuwanie nad dalszym ich biegiem i współudział w ich załatwianiu ze stanowiska formalnego.

4. Ewidencja interpelacji i interwencji sejmowych i senackich i czuwanie nad ich załatwieniem oraz współudział w ich załatwianiu ze stanowiska polityki Rządu.

5. Sprawy związane z istnieniem związków kolejowych, stowarzyszeń i t. p.

6. Referat Państwowej Rady Kolejowej i Dyrekcyjnych Rad Kolejowych.

7. Sprawy prasowe, redakcja i administracja Dziennika Urzędowego Ministerstwa Kolei Żelaznych.

8. Sprawy personalne szczegółowe oraz ewidencja pracowników Ministerstwa.

9. Sprawy personalne szczegółowe Prezesów Dyrekcji.

10. Układanie preliminarza budżetowego organów centralnych Ministerstwa Kolei Żelaznych i zawiadywanie kredytami tegoż,

11. Likwidacja płac pracowników Ministerstwa.

12. Likwidacja innych należności pracowników Ministerstwa oraz wszelkich wydatków, objętych budżetem Zarządu Centralnego.

13. Prowadzenie księgowości i kontrola działu I-go budżetu Ministerstwa Kolei Żelaznych oraz kontrola Kasy Ministerstwa.

14. Kasa Ministerstwa Kolei Żelaznych.

15. Centrala telefoniczna Ministerstwa Kolei Żelaznych.

16. Zarząd biblioteką Ministerstwa Kolei Żelaznych.

17. Administracja gmachami i pomieszczeniami Ministerstwa i rejestracja inwentarza oraz sprawy gospodarcze Ministerstwa Kolei Żelaznych.

18. Pomieszczenia biurowe i mieszkalne dla Ministerstwa Kolei Żelaznych.

19. Kancelarja Główna Ministerstwa Kolei Żelaznych (biuro podawcze, ekspedycja).

20. Zakup i zawiadywanie magazynem materiałów kancelaryjnych Ministerstwa Kolei Żelaznych.

21. Litografia Ministerstwa Kolei Żelaznych.

22. Ustalanie zasad ogólnej statystyki kolejowej, zestawianie ogólnych sprawozdań statystycznych i wydawanie odnośnych publikacji.

Referat Organizacyjny.

1. Ustalanie organizacji Ministerstwa Kolei Żelaznych i podległych mu organów oraz czuwanie nad jej uprawomocnieniem.
2. Uzgadnianie projektów ustaw, regulaminów, instrukcji i rozporządzeń, dotyczących się organizacji oraz ich interpretacja i rejestracja.
3. Rejestracja i rozpatrywanie projektów organizacji, rozporządzeń organizacyjnych innych władz, o ile bezpośrednio lub pośrednio dotyczą zakresu działania Ministerstwa Kolei Żelaznych.

Sprawy, wymagające uzgodnienia z innymi Wydziałami lub Departamentami, załatwia się w porozumieniu z nimi. W braku porozumienia między Wydziałami tego samego Departamentu, rozstrzyga Dyrektor Departamentu, w braku porozumienia między Departamentami, rozstrzyga Minister.

Do wprowadzenia w życie powyższej organizacji należy przystąpić bezwzględnie we wzajemnem porozumieniu Departamentów i w porozumieniu z Wydziałem Prezydyjalnym. Najpóźniej z dniem 15 listopada 1923 r. ma być zakończony okres reorganizacji i z dniem tym Ministerstwo Kolei Żelaznych będzie wykonywać swe czynności wedle powyższego podziału.

Równocześnie tracą swą ważność okólnik Ministra Kolei Żelaznych z dnia 14 kwietnia 1921 r. L. O. 39/21 oraz rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych tej samej daty i liczby, ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Kolei Żelaznych № 12 z r. 1921, wreszcie wszelkie następne okólniki Ministra Kolei Żelaznych, wprowadzające dalsze zmiany w organizacji Ministerstwa Kolei Żelaznych.

Minister:
(—) *Nośowicz*